

WESPAZJAN HIERONIM KOCHOWSKI

Psalm XIII

Ta lektura, podobnie jak tysiące innych, jest dostępna on-line na stronie wolnelektury.pl.

Utwór opracowany został w ramach projektu Wolne Lektury przez fundację Nowoczesna Polska.

WESPAZJAN KOCHOWSKI

PSALMODIA POLSKA

Psalm XIII

Spis treści

Noli aemulari in malignantibus¹.

Psalm 36²

KRÓTKIE SZCZĘŚCIE ZŁYCH, A PEWNĄ ZGUBĘ I ZATRACENIE OPOWIADA

Nie usiłuj, abyś naśladował grzeszących w złości; a przewrotnych powodzenie niechaj cię nie uwodzi.

Nie przeciw³ się, że karafiol⁴ tak się znamienicie koloryzuje, ani że marny łopian szeroko liście rozpościera.

Kunszt to natury w małych rzeczach pokazać misterstwo⁵, a wewnętrzną cnotą nagradzać, komu z wierzchu barwy albo wzrostu ujęła.

Przyjdzie czas sianożęci⁶: kiedy wyniosłe zielsko wraz z poziomą trawą padnie od ręki koszącego.

Przepadną przybysze źle nabytych fortun i rozsypią się myśli człowieka fortelem⁷ uwielfożonego.

Lecz kto w Panu ufa, ten skarb nieprzebrany zbiera; a czyniąc dobrze, najpewniejsze bogactwa gromadzi.

Osiedzi się dziedzictwem w ojczymem szplachciu⁸ potomność jego, a drapieżnego nasienie wygłozuje⁹ Bóg z ksiąg żywota.

Bo nie jestci¹⁰ to próba umiłowania pańskiego, że się komu powodzi na świecie¹¹, ani doczesne szczęście przeznaczeniem jest wiecznego błogosławieństwa.

I owszem, przeciwnie rozumieć trzeba: że kto tu pomyślnych fortun syty, ten w przyszłym żywocie będzie pragnął z bogaczem posilenia z łona Abrahamowego.

Dla tego¹² nie pożądamy dostatków, z uciśnieniem ludzkim przestań gniewu, i nie poglądaj na bliźniego okiem bazyliżkowem.

Nie miej upodobania w tyranstwie, z którym we mgnieniu oka przepadniesz; a uciśnieni od ciebie¹³ rzeką¹⁴: Był, ale go już nie masz.

On, co dopiero skupował włości, ładownemi rzeki uciskał¹⁵ komiegami¹⁶; onóż¹⁷ już ze czterech deszczek w czolnie¹⁸ żegluję do portu wieczności.

Lecz Pan Bóg wie, do którego portu, i jeżeli sprawiedliwość boska próżnej dobrych uczynków łódki na niebezpieczne nie wpędzi skopuły¹⁹.

Miecza dobywał, aby był ubogiemu srog; naciągał łuk, aby szkodził dobrym; ale i sztych miecza, i żelezca strzał ku sercu się jego obróca.

Lepszy jest dobrego nabycia²⁰ mały kawałek niż całej Indii złoto niezbożnikowi.

¹Noli aemulari in malignantibus (łac.) — nie unos się gniewem z powodu złoczyńców; Psalm 37. [przypis edytorski]

²Psalm 36 — w dzisiejszej numeracji np. wg. Biblii Tysiąclecia: Psalm 37. [przypis edytorski]

³przeciw się (daw.) — sprzeciwiać się; przeciwstawiać się. [przypis edytorski]

⁴karafiol — prawdopodobnie: kalafior. [przypis edytorski]

⁵misterstwo — mistrzostwo; kunszt godny mistrza. [przypis edytorski]

⁶sianożęcie a. sianożęć — sianokosy; skoszenie i zebranie siana z łąki. [przypis edytorski]

⁷fortelem (daw.) — podstępem; przy użyciu podstępu; podstępnie. [przypis edytorski]

⁸szplacheć — splacheć, kawałek pola. [przypis edytorski]

⁹wygłozować (daw., z łac. glossa: tłumaczenie, wykład) — wykreślić; por. głozować a. głużować: wymazywać, usuwać, skreślać. [przypis edytorski]

¹⁰jestci (daw.) — konstrukcja z partykulą wzmacniającą -ci. [przypis edytorski]

¹¹nie jestci to próba umiłowania pańskiego, że się komu powodzi na świecie (daw.) — nie to jest sprawdzianem umiłowania ze strony Boga, że komuś się powodzi na świecie. [przypis edytorski]

¹²dla tego (daw.) — z tego powodu; przez to. [przypis edytorski]

¹³uciśnieni od ciebie (daw.) — przez ciebie uciśnieni. [przypis edytorski]

¹⁴rzeką (daw. forma) — rzekną, powiedzą. [przypis edytorski]

¹⁵ładownemi rzeki uciskał komiegami (daw.) — szyk przestawny, inaczej: uciskał rzeki ładownymi statkami. [przypis edytorski]

¹⁶komiega a. komięga (daw.) — statek używany przez flisaków do spławiania zboża: pozbawiony masztów, czworoboczny i dość obszerny środek transportu rzeczynego; krypa. [przypis edytorski]

¹⁷onoż (daw.) — a tu, a tymczasem. [przypis edytorski]

¹⁸ze czterech deszczek w czolnie (daw.) — szyk przestawny: w czolnie z czterech deszczek, tj. w trumnie. [przypis edytorski]

¹⁹skopuły (daw.) — skała podwodna; por. szkopuły. [przypis edytorski]

²⁰dobrego nabycia (daw.) — uczciwie zdobyty. [przypis edytorski]

Byłem w kolebce dzieckiem, teraz starością pochylony chodzę; nie widziałem nigdy, aby sprawiedliwego Bóg opuścił albo złośnik dobrze skończyć miał.

Odstąp tedy od złego, czyn dobrze; bo wiedz pewnie, że ramiona grzeszników połamią się i potomstwo krzywoprzysięce²¹ zniszczeje.

Widząc uważaj²² niezbożnika wyniesionego jako cedr na Libanie; po małej chwili obejrzyś się, a już go nie obaczysz.

Głos pański łamiący cedry i wszelką nieporzonną wyniosłość; a nierychły gniewu boskiego wicher, w momencie jasne wielmożności pogasi.

Pokornych zaś wesprze Pan i wyrwie od złośników, i zbawi; przeto iż w nim ufali.

Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi świętemu.

Jako była na początku, tak i teraz, i zawsze, i na wieki wieków. Amen.

²¹*krzywoprzysięce potomstwo* — potomstwo krzywoprzysięcy. [przypis edytorski]

²²*uważaj* — zwróć uwagę na kogo (co). [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z *Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur*.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na *Licencji Wolnej Sztuki 1.3*. Fundacja Nowoczesna Polska zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w *Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur*. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/psalmodia-polska-psalm-xiii/>

Tekst opracowany na podstawie: Wespazjan Hieronim Kochowski, Trybut należyty wdzięczności wszystkiego dobrego dawcy Panu i Bogu, albo Psalmodya polska za dobrodziejstwa Boskie dziękująca, przez jedną najlichszą kreaturę roku pańs. 1693 napisana, a do druku podana roku pańs. 1695; wyd. Kazimierza Józefa Turowskiego, nakł. Wydawnictwa Biblioteki Polskiej, Kraków 1859.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>) na podstawie tekstu dostępnego w serwisie Wikiźródła (<http://pl.wikisource.org>). Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Wojciech Kotwica.

Okładka na podstawie: memories, Cliff Ammons@Flickr, CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Dołącz do Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: szczegóły na stronie Fundacji.